Dosarul nr.2-17498/2023

HOTĂRÎRE
În numele Legii

06 martie 2024 **mun.Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul V.Jomiru-Niculiță
Grefier V.Colesnic

În lipsa participanților înștiințați legal,

a judecat în ședință publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ***** Stanislav, ***** Angelica și ***** Matei către SRL„Hisky” cu privire la încasarea compensației pentru devansarea zborului și a prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t:

<u>Argumentele participanților la proces:</u>

Poziția părții reclamante.

La 23 august 2023, reclamanții ***** Stanislav, ***** Angelica şi în interesul lui ***** Matei au depus cerere de chemare în judecată către SRL„Hisky” cu privire la încasarea compensației pentru devansarea zborului și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că au planificat o călătorie cu cursa aeriană a companiei SRL„Hisky” nr.H7 346 pentru destinația tur Chişinău - Sharm el Sheikh pentru 19 martie 2023 şi retur Sharm el Sheikh –Chişinău pentru 26 martie 2023, ora de decolare 17:30.

Menționează că potrivit tichetelor de călătorie, zborul de retur Sharm el Sheikh-Chişinău cu cursa aeriană nr.H7 346 era stabilit pentru 26 martie 2023, ora 17:30**,** însă zborul planificat pentru ora 17:30 a fost anulat, din cauza reprogramării pentru ora 14:15**.**

Indică că la caz, a avut loc devansarea orei de plecare a zborului în raport cu ora de plecare prevăzută iniţial, cu 3 ore şi 15 minute.

Declară că nu au fost informaţi de către compania aeriană cu privire la devansarea zborului şi că această devansare cu 3 ore şi 15 minute constituie în realitate o „anulare” a zborului respectiv, în sensul articolului 8 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întîrzierii prelungite a zborurilor, prin ce se consideră îndreptățiți de a solicita o compensaţie din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din Regulament.

Consideră că, reprogramarea cursei nr.H7 346 Sharm el Sheikh - Chişinău cu o diferenţă de 3 ore şi 15 minute constituie o executare necorespunzătoare a obligaţiei asumate

conform biletelor de călătorie. Or, timpul respectiv, care făcea parte din ultima zi de vacanţă a fost ratat, prin ce nu au putut dispune în mod liber de timpul oferit, fiind impuşi să-şi facă bagajele şi să părăsească hotelul mult mai devreme decât era planificat iniţial, ceea ce le-a provocat un disconfort enorm, pierzând o zi întreagă de vacanţă.

La data de 21 aprilie 2023 au înaintat o reclamaţie faţă de „Hisky" SRL, prin care s-a solicitat acordarea compensaţiei în valoare a câte 400 Euro pentru fiecare pasager, conform pct.18 al Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08.11.2012, precum şi acordarea prejudiciului moral cauzat prin devansarea cu 3 ore şi 15 minute a zborului Sharm el Sheikh - Chişinău, în mărime de 10000 lei pentru fiecare pasager.

Prin răspunsul din 07 iunie 2023, „Hisky"SRL a refuzat acordarea compensaţiei, invocând excepţia prevăzută la pct.12 lit.c) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08.11.2012, şi anume, în cazul anulării unui zbor, pasagerii în cauză trebuie: c) să primească o compensaţie din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, cu excepţia în care intervine oricare din următoarele: în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu mai puţin de şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cel tîrziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de două ore după ora de sosire prevăzută.

Declară că argumentele companiei în argumentarea refuzului de a oferi compensaţiile prevăzute de lege, sunt irelevante şi absolut nepertinente, ceea ce denotă ilegalitatea acţiunilor acesteia.

Evidenţiează că prin acţiunile „Hisky" SRL le-a fost cauzat un prejudiciu moral considerabil, prin faptul că nu au fost informaţi despre cauza devansării zborului, au fost lipsiţi de o zi de vacanţă, fiind impuşi să-şi facă valizele mult mai devreme decât ora planificată.

Solicită reclamanții încasarea din contul „Hisky" SRL în beneficiul reclamanţilor ***** Stanislav, ***** Angelica şi ***** Matei a compensaţiei în valoare a câte 400 Euro pentru fiecare pasager, a prejudiciului moral cauzat prin devansarea zborului Sharm el Sheikh-Chişinău, în mărime de 10000 lei pentru fiecare pasager și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din cheltuieli poştale în mărime de 16,70 lei.

Poziția părții pârâte.

În cadrul pregătirii cauzei spre examinare reprezentantul pârâtului „Hisky" SRL, avocatul Ciolac Ivan a depus referință (f.d.49-51).

Potrivit referinței s-a solicitat respingerea acțiunii, din motivul că pasagerii au fost informaţi cu mai puţin de şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li s-a oferit o alternativă de zbor care le-a permis să plece cu cel târziu o oră înainte de ora de plecare iniţială şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de două ore de la ora de sosire prevăzută de pct.12 lit.c) din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în

eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborului aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 836 din 08.11.2012.

A mai invocat și hotărârea Curții de Justiţie a Uniunii Europene din 21 decembrie 2021, în cauzele C-188/20 şi C-146/20 prin care s-a statuat referitor la ipoteze de devansare a unui zbor în cadrul redirecționărilor și anume operatorul aerian a informat despre anulare în termenele prevăzute în respectiva dispoziţie şi a oferit o redirecţionare care a permis pasagerilor să plece cel mai devreme cu una sau două ore, după caz, înainte de ora de plecare prevăzută, precum şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de patru sau, după caz, două ore după ora de sosire prevăzută iniţial. În acest caz, zborul H7 346 Sharm el Sheikh-Chişinău, operat de compania aeriană „HiSky" SRL la data de 26 martie 2023 nu a fost anulat, cursa a fost efectuată sub acelaşi număr -H7 346. Reclamanţii au fost informaţi în timp util despre stabilirea unei alte ore pentru efectuarea zborului, fapt ce le-a permis acestora să se prezinte la timp la aeroport pentru a se îmbarca la cursa H7 346 Sharm el Sheikh-Chişinău.

Referitor la încasarea prejudiciului moral, reclamanții aveau obligaţia de a dovedi cauzarea de suferinţe psihice sau fizice, ce la caz nu se atestă.

<u>Aspecte de procedură.</u>

Potrivit fișei de repartizare aleatorie, cauza civilă a fost repartizată judecătorului, V.Jomiru- Niculiță (f.d.1), iar prin încheierea din 25 august 2023, cererea de chemare în judecată a fost primită spre examinare și soluționare cu fixarea ședinței de judecată pentru data de 05.12.2023 (f.d.45).

În ședința de judecată, reclamanții ***** Stanislav, ***** Angelica citați legal, la ședința de judecată nu s-au prezentat. Având în vedere cererea depusă la înaintarea acțiunii de examinare a cauzei în lipsa acestora, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa a reclamanților, citați legal (f.d.47)

Pârâtul „Hisky” SRL citat legal la ședința de judecată nu s-a prezentat (f.d.48).

Așadar, prin prisma art.102 alin.(4^1) și art. 206 alin.(5)CPC, fiind înștiințate legal părțile, instanța de judecată a dispus judecarea cauzei în lipsa acestora.

<u>Aprecierea instanței de judecată.</u>

Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată și referință, se conchide că cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanți urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art.130 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Conform art.1417 alin.(1) Cod Civil, *contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.*

În baza art.1419 Cod civil, *transportul de persoane include operaţiunile de îmbarcare, transbordare, transport şi debarcare. Transportatorul este ţinut să transporte pasagerul la destinaţie în siguranţă.*

În speță s-a constatat că reclamanții Tudor Vasile, Tudor Claudia și copilul lor minor, ***** Matei au procurat de la compania aeriană SRL„Hisky" 3 bilete de călătorie cu cursa nr.H7 346 pentru destinația tur Chișinău - Sharm el Sheikh pentru 19 martie 2023 şi retur Sharm el Sheikh –Chișinău pentru 26 martie 2023, ora de decolare 17:30 (f.d.16-19).

Termenul de transportare sau itinerarul constituie un element esențial al zborului, acesta din urmă fiind efectuat în conformitate cu o programare stabilită dinainte de operatorul de transport aerian

Potrivit tichetelor de călătorie, zborul de retur Sharm el Sheikh - Chișinău cu cursa aeriană nr.H7 346 pentru data de 26 martie 2023, ora 17:30**,** reclamanții au efectuat-o la ora 14:15 (f.d.20).

Conform art.1420 alin.(1) Cod Civil, ***transportatorul este ţinut să repare prejudiciul cauzat*** *în urma decesului pasagerului, vătămării corporale a pasagerului, distrugerii sau deteriorării bunurilor acestuia, sub rezerva dispoziţiilor art.1421, sau* ***în urma încălcării termenului de transportare,*** *cu excepţia cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului şi dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depăşească impedimentul sau consecinţele acestuia ori dacă este rezultatul stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Transportatorul este ţinut să repare prejudiciul şi în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepuşilor săi sau a stării ori funcţionării mijlocului de transport.*

Așadar, după cum rezultă din norma cu caracter general care reglementează despăgubirile în transportul public de persoane, cărăușul este ţinut să repare prejudiciul şi în cazul ***încălcării termenului de transportare***, fiind exceptat de la obligația de reparare a prejudiciului doar când acesta este rezultatul unei forţe majore sau impediment în afara controlului transportatorului.

Legislația Republicii Moldova în vigoare prevede în mod expres care sunt remediile corespunzătoare și când survine obligația de a achita pasagerilor compensația pentru întârzierea zborului de către transportator/operatorul aerian, care în acest caz este SRL„Hisky".

Potrivit pct.8 din capitolul III al Regulamentului privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întîrzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08.11.2012, *noţiunea de anulare are următoarea semnificaţie – neefectuarea unui zbor programat anterior şi pentru care s-a făcut cel puţin o rezervare.*

La caz, instanța constată cu certitudine că returul Sharm el Sheikh - Chişinău cu cursa aeriană nr.H7 346, operat de compania aeriană „HiSky" SRL din data de 26 martie 2023, a fost efectuată sub acelaşi număr - H7 346, iar reclamanţii au fost informaţi despre stabilirea unei alte ore pentru efectuarea zborului, fapt ce le-a permis acestora să se prezinte la timp la aeroport pentru a se îmbarca la cursa H7 346 Sharm el Sheikh – Chişinău pentru ora 14:15.

Potrivit pct.12 lit.c) pct.3 din același act normativ, *în cazul anulării unui zbor, pasagerilor în cauză trebuie să primească o compensaţie din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament,* ***cu excepţia*** *în care intervine oricare din următoarele:*

- în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu cel puţin două săptămîni înainte de ora de plecare prevăzută;

-în cazul în care sînt informaţi despre această anulare într-un termen cuprins între două săptămîni şi şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cu cel mult două ore înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de patru ore după ora de sosire prevăzută;

-în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu mai puţin de şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi ***li se oferă o redirecţionare*** *care să le permită să plece cel tîrziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de două ore după ora de sosire prevăzută.*

Astfel, această din urmă dispoziţie prevede că operatorul-efectiv de transport aerian este obligat să despăgubească pasagerul al cărui zbor a fost anulat, cu excepția cazului în care acest operatorul de transport îl informează despre anulare în termenele prevăzute în respectiva dispoziţie şi oferă **o redirecţionare** care permite pasagerului să plece cel mai devreme cu două ore înainte de ora de plecare prevăzută, precum şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de două ore dupa ora de sosire prevăzută iniţial.

Așadar, în acest caz nu sunt aplicabile prevederile la care fac referire reclamanții ori zborul nu s-a anulat și nici nu a fost propusă o redirecționare, ci a fost o modificare a orei zborului ca condiție contractuală, cu care a fost de acord reclamantul.

Referitor la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene anexată de reclamant se atrage atenția că *,,legiuitorul Uniunii a recunoscut că o devansare semnificativă a unui zbor poate cauza pasagerilor neplăceri grave, la fel ca o întârziere a zborului, din moment ce o asemenea devansare conduce la pierderea posibilităţii acestora de a dispune în mod liber de timpul lor, precum şi de a-şi organiza călătoria sau şederea în funcţie de aşteptările lor.*

Aceasta este ***în special situaţia unui pasager care****, deşi a luat toate măsurile de precauţie necesare, nu este în măsură să se îmbarce în avion ca urmare a devansării zborului pe care l-a rezervat. Aceasta este* ***situaţia şi atunci când*** *pasagerul se vede constrâns să se adapteze în mod semnificativ la noua oră de plecare a zborului său pentru a-l putea lua.*

De asemenea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a indicat că *noţiunea de „anulare" trebuie interpretată în sensul că include situaţia în care un zbor face obiectul unei **devansări semnificative**. În această privinţă, trebuie să se facă distincţie între situaţiile în care devansarea nu determină niciun efect sau are un efect neglijabil asupra posibilităţii pasagerilor aerieni de a dispune în mod liber de timpul lor şi cele care dau naştere unor neplăceri grave ca urmare a devansării semnificative a unui zbor.*

Prin urmare se reține că în prezenta cauză nu este cazul de o devansare semnificativă ori reclamanții nu au probat-o, iar modificarea orei de întoarcere se referă la obiectul contractului de transport, iar acordul cu privire la modificarea condiției contractuale rezultă din faptul plecării reclamanților pe 26.03.2023, ora 14.15, motiv pentru care se respinge pretenția referitoare la încasarea compensației pentru devansarea zborului.

Referitor la prejudiciul moral, instanța de judecată reţine că potrivit art.19 alin.(1) Cod Civil, *în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.*

Conform art.2036 Cod Civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.*

Se atrage atenția că compensaţia pentru devansarea zborului solicitată nu reprezintă un prejudiciu material, dar încearcă să acopere suferinţele (morale) apărute în legătură cu anularea zborului în caz de admitere, motiv din care nu este necesar să se expună repetat instanța de judecată asupra argumentelor reclamanților.

Așadar, în baza prevederilor legale enunțate și înscrisurilor anexate se constată că acțiunea reclamanților urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, inclusiv și pretenția referitor la cheltuielile de judecată ca pretenție subsidiară.

În conformitate cu prevederile art.art.94, 236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

H o t ă r ă ş t e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ***** Stanislav, ***** Angelica și ***** Matei către SRL„Hisky” cu privire la încasarea compensației pentru devansarea zborului și a prejudiciului moral.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râșcani).

Președintele ședinței,
Judecător **V.Jomiru-Niculiță**